

на посланицитѣ и по докладитѣ на католишкитѣ свещеници отъ тази епоха се вижда, че презъ 17 в. материалното положение на дубровчанитѣ било незавидно. Едва ли е било то по-добро и презъ 16 в., макаръ че тогава чуждата конкуренция е била по-слаба. По-добритѣ печалби презъ това време се компенсирали съ по-голѣмия брой на колониститѣ. Презъ първитѣ години на тѣхното заселване на полуострова дубровчанитѣ не били по-добре. Ние констатираме още отъ първитѣ завещания направени въ София презъ 80-тѣхъ години на 15 в. голѣма оскъждностъ на средства въ търговцитѣ. На църквитѣ били завещавани твърде незначителни суми — обикновено по нѣколко само перпери¹⁾. Много пощедри били търговцитѣ отъ следуюция вѣкъ. Така, търновскиятъ търговецъ Павелъ Божиновичъ направилъ презъ 1588 г. завѣти за повече отъ 600 талера и 110,000 аспри²⁾. Отъ друго едно завещание на Джиовани ди Флорио, починалъ презъ 1556 г. въ София ние научаваме, че той оставилъ дарения на разни лица надъ 1300 златни дуката, 50—60 перпера и много имоти³⁾. Презъ 17 в. колониститѣ почватъ да обедняватъ. Това се дължало на голѣмата конкуренция на надошлитѣ евреи и на новитѣ произволни данѣци⁴⁾. Дубровчанитѣ били конкурирани и отъ самитѣ турци, мнозина отъ които вършили вече успѣшна търговия. Дубровчанитѣ почнали постепенно да губятъ почва въ търговията. Обедняването на колониститѣ станалъ фактъ, който ясно прозиралъ въ кореспонденцитѣ до Дубровникъ и Римъ. Въ едно писмо на софийската колония отъ 1635 г. се казва, че на търговцитѣ било вече непоносимо да даватъ постоянно дарове и пари на турцитѣ за да ги оставятъ на мира. Оплакватъ се дори, че турцитѣ ги биели до кръвъ⁵⁾. Презъ 1655 г. отъ сжщата колония се описва голѣмата бедностъ на търговцитѣ⁶⁾. Десетъ години по-късно тѣзи оплаквания ставатъ още по-чести. Оскъждността била вече толкова голѣма, че нѣмало средства дори за извършване общественитѣ служби. Самитѣ посланици отъ Цариградъ пишатъ постоянно писма въ Дубровникъ, че нѣматъ пари за да извършватъ неотложнитѣ работи по защита общественитѣ и имуществени интереси на своитѣ сънародници. Едновременно съ това почватъ постоянни разправии и недоразумения между Дубровникъ и Високата порта относно плащането годишния данѣкъ и дароветѣ. Турцитѣ не искали да се съгласятъ и да намалятъ непосилния за колони-

¹⁾ Ср. завещанието на соф. търговецъ Radoe Giurassevich отъ 1486 г. „Item lasso a prete Marino capellano di Sophia per mese di Sancto Gregorio perperi cinque val perp. 5“. Test. т. 26 f. 4. Ср. сжщо завещанието на соф. търговецъ Juchi Giurassevich отъ 1494 г. Test. т. 27 f. 61.

²⁾ Test. т. 48 f. 57 V^o.

³⁾ Test. т. 41 f. 39. „Testamentum quondam Joannis Florii mercatoris Sophiae defuncti“.

⁴⁾ Писмо на 4-ма соф. търговци отъ 7.III. 1641 fas. 60 № 1906. „Veniamo esserre agravati de le nuove imposte delli Turchi tratandoci come li l'Ebrei et Bulgari nelli pagamenti che ci fano continuamente sborsare et cio deriva da questi ebrei“.

⁵⁾ Писмо на соф. колония отъ м. Августъ 1635 год. fasc. 15 № 1635. „... in fuori del diritto che gli doviamo per dare quotidianamente alli Turchi accioci lassino in pace, li quali certamente ogni giorno ci battono fino alla sangue“.

⁶⁾ Писмо на сжщата колония отъ 17.XI 1655 fasc. 61 № 1906.